

SOCIETAT COOPERATIVA

Societat constituïda per persones físiques o jurídiques que, sota els principis de lliure adhesió i de baixa voluntària, amb capital variable i gestió democràtica, s'han unit per millorar la situació econòmica i social de llurs components i de l'entorn comunitari, mitjançant una activitat empresarial de base col·lectiva. Poden desenvolupar qualsevol activitat econòmica o social.

Es constitueix amb un mínim de tres socis que hauran de realitzar l'activitat cooperativitzada que correspongui segons la classe de cooperativa. S'exceptua les cooperatives de consumidors i usuaris i les cooperatives de segon grau (formades per un mínim de dues persones jurídiques, una de les quals haurà de ser cooperativa).

Requisits

Cooperatives de primer grau (Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives, art. 93/120). Són les que estan constituïdes per un mínim de 3 socis, excepte en alguns casos que preveu la llei.

1. Agràries
2. Marítimes, fluvials i lacustres
3. Assegurances
4. Consumidors i usuaris
5. Crèdit
6. Ensenyament
7. Habitatges
8. Sanitàries
9. Serveis
10. **Treball associat** (Són les que com a mínim s'associen 3 persones físiques que per mitjà del seu treball es proposen produir béns o prestar serveis per a terceres persones.)
11. Mixtes

Cooperatives de segon grau (Llei 18/2002, de 5 de juliol, de cooperatives, art. 121/124). Són les que estan constituïdes per un mínim de 2 persones jurídiques, una de les quals almenys ha de ser una cooperativa.

Característiques

Denominació

La denominació és lliure però limitada a la no coincidència. S'haurà d'anomenar "societat cooperativa catalana", o l'abreviatura ScoopC o SCC, indicant el règim de responsabilitat dels socis, que podrà ser limitada (SCCL) o il·limitada (SCC Il·ltda).

Domicili

La societat ha de fixar el seu domicili al lloc on es troba el centre de la seva administració o direcció o el lloc en que es troba el seu principal establiment o explotació.

Responsabilitat

La condició de soci sotmet a un règim de responsabilitat que, amb caràcter general, està limitada a l'import de les aportacions subscrites, tant si estan desemborsades, com si no.

Capital

Es tracta d'un capital social mínim de 3.000,00€, íntegrament subscrit i desemborsat, dividit en aportacions obligatòries i voluntàries. Les aportacions seran dineràries, que han d'ésser en una moneda de curs legal, o no dineràries, que han de consistir en béns o drets patrimonials susceptibles de valoració econòmica, i que s'acreditin per títols o llibretes de participació nominatius.

No hi ha límit a l'aportació d'un soci al capital social.

Còmput d'hores

El nombre d'hores/any fetes pels treballadors amb un contracte de treball, no pot superar el 30% total d'hores/any fetes pels socis treballadors. Cal tenir en compte:

- Treballadors integrats en la cooperativa per subrogació legal i els que s'incorporen a activitats sotmeses a la subrogació.
- Els treballadors que substitueixin socis treballadors que es trobin en situació d'excedència o d'incapacitat laboral temporal, o gaudint del permís per maternitat o paternitat, adopció o acolliment o que estiguin exercint un càrrec públic.

- Treballadors en centres de treball subordinat o accessori.
- Treballadors amb contractes de treball en pràctiques, per a la formació o per obra i servei determinats.
- Treballadors contractats de conformitat amb una disposició de foment de l'ocupació de persones amb discapacitats físiques o psíquiques.

Òrgans socials

- ❑ Assemblea General: Es tracta d'un òrgan integrat pels socis que elabora i expressa la voluntat social, mitjançant l'adopció d'acords amb un procediment previst.
- ❑ Consell Rector: Es tracta d'un òrgan col·legiat de govern i representació de la societat. Els membres són triats per assemblea, per un període no superior a cinc anys i la majoria han de ser socis que duguin a terme l'activitat cooperativitzada. El nombre mínim de components no serà inferior a tres.
- ❑ La intervenció de comptes: Quan la cooperativa tingui més de tres socis. Òrgan col·legiat o unipersonal de fiscalització (mínim d'un membre i màxim tres). Els membres són elegits per assemblea i la durada del mandat no pot ser inferior a un any i superior a cinc.
- ❑ La direcció: Quan ho determini l'Assemblea General, s'encarregarà de la gestió ordinària de l'empresa cooperativa, d'acord amb la regulació estatutària de cada cooperativa.
- ❑ Comitè de recursos: Òrgan que pot ser establert als estatuts de la cooperativa amb l'objectiu que tramiti i resolgui els recursos contra les sancions que el consell rector imposi als socis. Els membres són elegits per assemblea per un període de dos anys, i ha de ser integrat per tres membres.

Tipus de socis

- a) **Socis treballadors**: tota persona física amb plena capacitat d'obrar i tota persona jurídica pública o privada que presta els serveis a la cooperativa. Els

estatuts socials han d'establir els requisits amb caràcter objectiu necessaris per a l'adquisició de la condició de soci.

- b) **Soci de treball:** Les cooperatives de primer grau que no siguin de treball associat i els de les cooperatives de segon grau o successius poden determinar el reconeixement de la qualitat de socis de treball als treballadors que ho sol·licitin.
- c) **Soci excedent:** Persona que ha de deixar de dur a terme l'activitat cooperativitzada temporalment.
- d) **Soci col·laborador:** Són aquells que no realitzen l'activitat cooperativitzada principal, però que col·laboren en la consecució de l'objecte social de la cooperativa.

Classes de cooperatives a efectes fiscals

- a) Cooperatives protegides: Encaixen amb els principis i disposicions de la Llei de cooperatives de Catalunya, sempre que no estiguin en alguna de les causes de pèrdua de condició de fiscalment protegida.

Beneficis fiscals:

1. En l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats

Exempció respecte als actes, contractes i operacions següents:

- a. Els actes de constitució, ampliació de capital, fusió i escissió.
- b. La constitució i cancel·lació de préstecs, fins i tot els representats per obligacions.
- c. Les adquisicions de béns i drets que s'integren en el Fons d'Educació i Promoció Cooperativa per al compliment dels seus fins.

2. En l'Impost sobre Societats

A la base imposable, positiva o negativa, corresponent als resultats cooperatius, s'aplicarà el tipus del 20%. A la base imposable, positiva o negativa, corresponent als resultats extracooperatius, s'aplicarà el tipus general.

Així mateix, en l'Impost sobre Societats gaudiran de llibertat d'amortització dels elements d'actiu fix nou amortitzable, adquirits en el termini de tres anys a partir de la data d'inscripció en el Registre de Cooperatives.

La quantitat fiscalment deduïble –en concepte de llibertat d'amortització una vegada practicada l'amortització normal en cada exercici–, en cap cas inferior al mínim fixat, no podrà superar l'import del saldo del compte de resultats cooperatius.

S'hi disminuirà l'import de les aplicacions obligatòries al Fons de Reserva Obligatòria i, en el seu cas, les quantitats que s'abonin al personal assalariat dels excedents nets disponibles. La llibertat d'amortització és compatible amb la deducció per inversions previstes en les lleis fiscals reguladores de l'Impost sobre Societats.

A més, les cooperatives de treball associat fiscalment protegides que integren, almenys, un 50% de socis minusvàlids i que acreditin que, en moment de constituir-se la cooperativa, aquests socis es trobaven en situació de desocupació, gaudiran d'una bonificació del 90% de la quota íntegra de l'Impost sobre Societats durant els cinc primers anys d'activitat social, mentre es mantingui el percentatge de socis.

3. Impost sobre Activitats Econòmiques

Bonificació del 95% de la quota i, en el seu cas, dels recàrrecs, sense perjudici d'altres beneficis fiscals que els puguin correspondre d'acord amb les normes generals d'aquest impost.

4. Impost sobre Béns Immobles

Bonificació del 95% de la quota i, en el seu cas, dels recàrrecs, només sobre béns de naturalesa rústica de les cooperatives agràries i/o les cooperatives d'explotació comunitària de la terra.

b) Cooperatives especialment protegides: Ho són les de primer grau de les següents classes:

- Cooperatives de treball associat
- Cooperatives agràries
- Cooperatives d'explotació comunitària
- Cooperatives del mar
- Cooperatives de consumidors i usuaris

Beneficis fiscals:

1. En l'Impost Sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats
A més dels beneficis reconeguts a les cooperatives protegides, gaudiran d'**exempció** per les operacions d'adquisició de béns i drets destinats directament al compliment de les seves finalitats socials i estatutàries.

2. En l'Impost sobre Societats

- a. Tots els beneficis reconeguts a les cooperatives protegides.
- b. Bonificació del 50% de la quota íntegra de l'impost.

Distribució dels guanys socials

Els excedents obtinguts no són de lliure disposició, s'han de destinar un cop deduïdes les pèrdues d'altres exercicis:

- a) 30% fons de reserva obligatori.
- b) 10% a fons d'educació i promoció de cooperatives
- c) 100% dels excedents procedents de plusvàlues obtingudes per alienació d'elements d'immobilitzat material o immaterial, al fons de reserva obligatori.
- d) El 50% dels excedents procedents de la regularització de balanços, a fons de reserva obligatori.

Els excedents nets repartibles es distribueixen entre els socis d'acord amb la participació a l'activitat, no d'acord amb el capital desemborsat.

Gestió mercantil

Cal presentar els comptes anuals, la gestió comptable i fiscal.

Seguretat social

- Opció Règim General o Règim Especial de la Seguretat Social a recollir en els estatuts socials.
- Uniformitat de l'elecció. Tots els socis treballadors estaran donats d'alta en el mateix règim.

- Vinculació 5 anys (Reial Decret 84/1996, de 26 de gener).
- No es cotitza al Fons de Garantia Salarial (FOGASA).
- En el Règim General es pot cobrar el subsidi d'atur.

Possibilitat de cotització dels socis treballadors a temps parcial.

Avantatges

- Major participació dels treballadors. Participació en la propietat, gestió i resultats. Treballadors més motivats: persones implicades.
- Major integració amb l'entorn empresarial, social i geogràfic.
- Figura jurídica adequada per a polítiques actives d'ocupació sobre col·lectius amb dificultats d'inserció laboral. Model natural per a la gestió de serveis públics.
- Avantatges fiscals importants respecte a les societats mercantils
- Existeixen molts ajuts i bonificacions específiques de les institucions públiques per a les cooperatives.
- Hi ha la possibilitat de triar entre limitació o no limitació de la responsabilitat patrimonial dels socis, així com el règim de Seguretat Social al qual s'han de donar d'alta tots ells.
- Possibilitat de capitalitzar el 100 % de l'atur.

Inconvenients

- Desconeixement per part de prescriptors, promotors i institucions financeres de les característiques de la cooperativa.
- Necessitat d'una legislació més moderna.
- Necessitats de tres socis treballadors per iniciar el projecte cooperatiu.
- Molts treballadors prefereixen no tenir responsabilitats de direcció de l'empresa.
- La remuneració dels socis es paga mensualment a compte dels beneficis que preveu que generarà la cooperativa. Que en cas de pèrdues el soci pot estar

obligat a eixugar-los, havent de retornar una part. Per tant, implica que el sou no es fix.